

FISKERI- OG KYSTDEPARTEMENTET

St.meld. nr. 19
(2004–2005)

Marin næringsutvikling
Den blå åker

Den blå åker

Stortingsmelding om marin næringsutvikling

og

ny akvakulturlov

Ot.prp. nr. 61
(2004–2005)

Om lov om akvakultur (akvakulturloven)

Fiskeri- og kystminister Svein Ludvigsen 18. mars 2005

Nytt fokus

- Fra et råvare- og fangstperspektiv til et forbruker- og markedsperspektiv
- Bedre konkurranseevnen i et globalt perspektiv

Foto: Hugo Lande

Foto: EFF

Økt optimisme i fiskeri- og havbruksnæringen

Foto: Fiskeriforskning

Regjeringens visjon

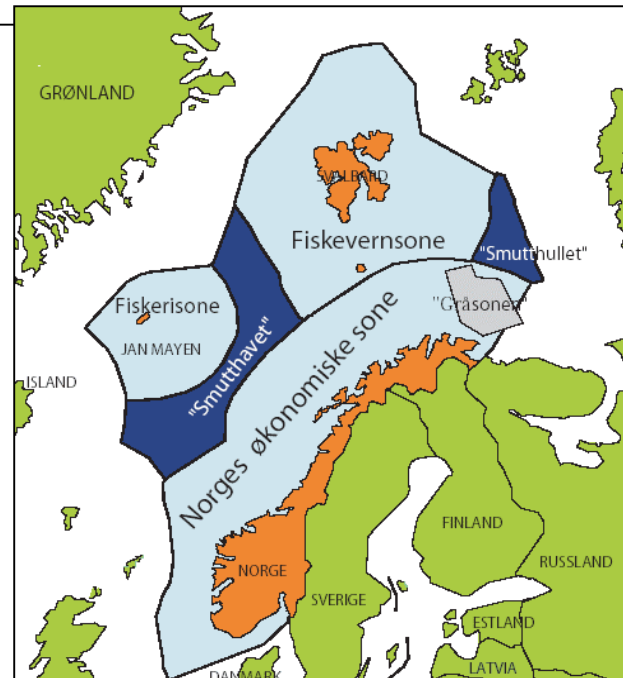
er en bærekraftig marin næring bestående av lønnsomme og omstillingsdyktige foretak med høy innovasjons- og nyskapingsevne.

En marin næring som sammen med annen næringsvirksomhet bidrar til å utvikle robuste og levedyktige kystsamfunn. En næring som er i stand til å konkurrere i det internasjonale markedet.

Potensialet for økt verdiskaping

- Store markedsmuligheter
- Oppdrett av nye marine arter
- Bedre utnyttelse av biprodukter
- Bioteknologi og bioprospektering
- Utvikling og eksport av marin teknologi
- Turisme basert på fiske og kystkultur

Den blå åker er 6 ganger større enn det norske fastlandet

Verdens befolkning i 2003 ca. 6,3 mrd (+ 1,2% årlig)

Gjennomsnittet konsum av sjømat i verden per person økt fra 9,4 kg i 1963 til rundt 16 kg i 2001 (nesten 70%)

Antydnet at konsumet på global basis kan øke til 19 - 21 kg per person innen 2030 (FAO).

Dagens utfordring

- Endringer i den internasjonale konkurransesituasjonen
- Norsk kostnadsnivå
- Nye forbrukertrender
- Kvalitet og merkevare

Evne til nyskaping og omstilling i takt med den internasjonale konkurransesituasjonen er viktig for å lykkes i det internasjonale sjømatmarkedet

Flere stortingsmeldinger – helhetlig politikk

- Forskningsmelding
- Regionalmelding
- Nordområdemelding
- Regjeringens miljøpolitikk og rikets miljøtilstand
- Sjøsikkerhet og oljevernberedskap
- Nasjonal transportplan
- Kultur og næring

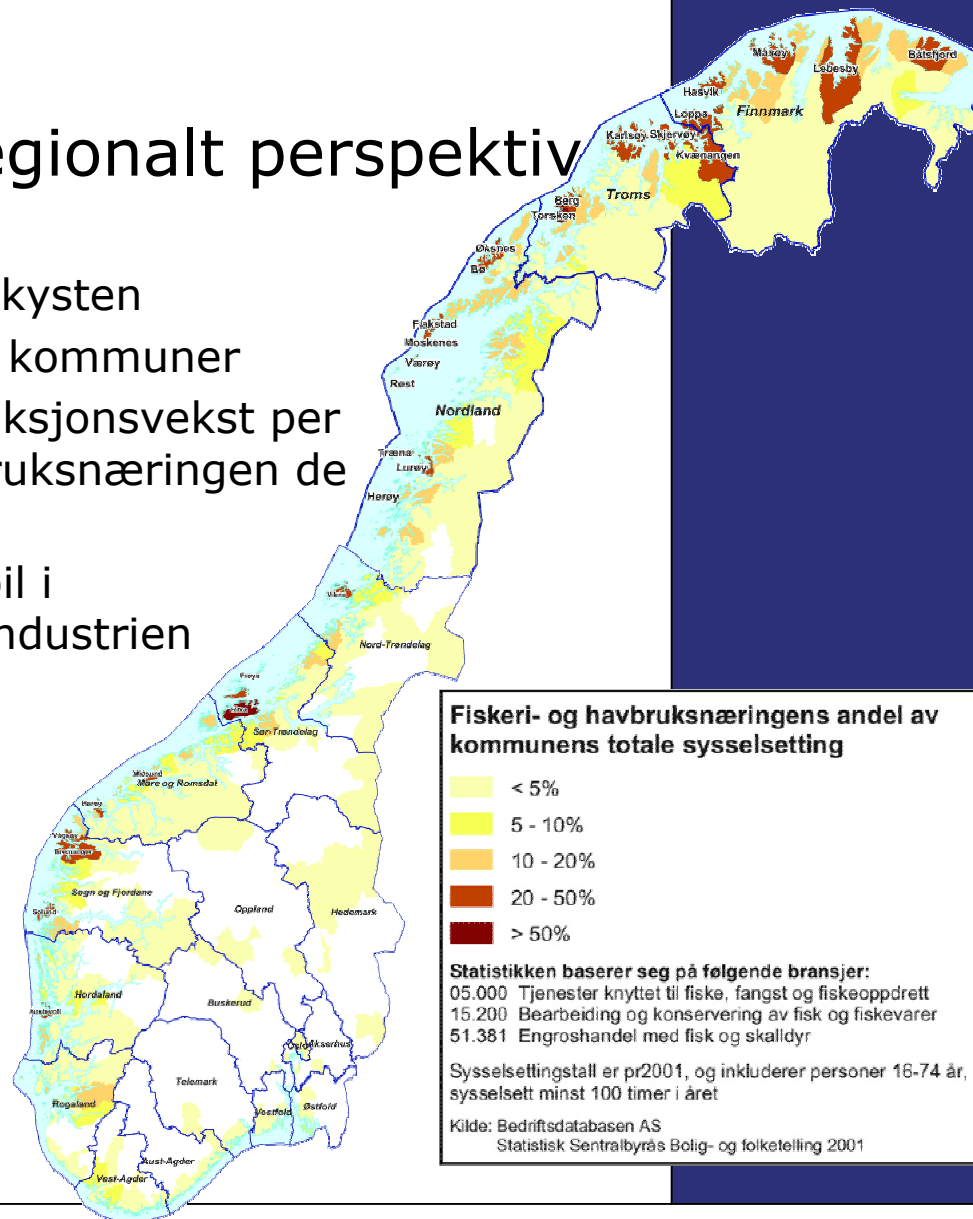
Regjeringens samlede politikk for verdiskaping og sysselsetting langs kysten

Marine næringer - regionalt perspektiv

- Viktig for bosettingen langs kysten
 - særlig i fiskeriavhengige kommuner
- Det har vært en sterk produksjonsvekst per sysselsatt i fiskeri- og havbruksnæringen de siste 20 årene
- Sysselsettingen relativt stabil i havbruksnæringen og fiskeindustrien - unntak fiskeflåten

Bare lønnsomme bedrifter vil tilby næringen trygge arbeidsplasser og dermed bidra til utvikling av vekstkraftige lokalsamfunn

Forvalteransvaret krever handling:

- Ulovlig, uregulert og urapportert fiske
- Overkapasitet
- Havforskning
- Ny havressurslov
- Internasjonale avtaler og konvensjoner

Foto: EFF

Nytt forum
om kysttorsk
fisker – forsker

Produktive marine økosystemer, et rent hav og ansvarlig ressursforvaltning er grunnleggende forutsetninger for marin verdiskaping

Foto: Hugo Lande

Rent hav

- Delta i internasjonalt miljøsamarbeid om regulering av bruk og utslipp av miljøgifter
- Sikre nøytral dokumentasjon av nivået av fremmedstoffer i sjømat
- Samordne miljødata for bedre dokumentasjon av miljøtilstand i fisk og hav

Et rent havmiljø er en forutsetning for å opprettholde produksjonen i havet

Trygg sjømat gir Norge konkurransefortrinn i det globale markedet

Foto: EFF

St.meld. nr. 14
(2004–2005)

På den sikre siden –
sjøsikkerhet og oljevernberedskap

Petroleumsvirksomhet og fiske

- Helhetlig forvaltningsplan for Barentshavet i 2006
- Foreta en helhetlig gjennomgang av miljø- og fiskerivilkår for petroleumsaktivitet i Nordsjøen og Norskehavet

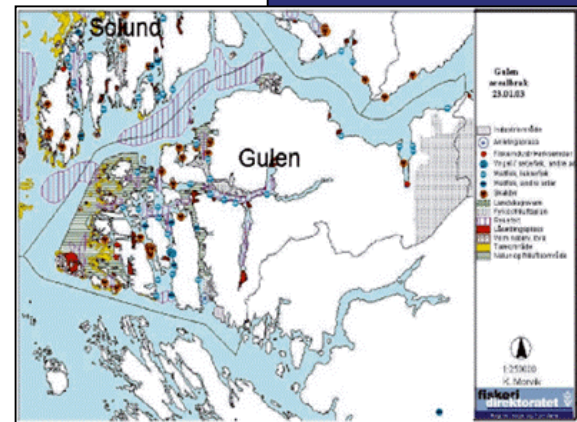

Målet er at olje- og fiskerivirksomhet skal kunne eksistere side ved side med minimal ulempe for hverandre

Tilgang til areal

- Gjennomgå arealbehovet for de ulike interessene i kystsonen
- Områder som er vernet/ beskyttet vil bli fulgt opp og evaluert på hensiktsmessig måte

En helhetlig forvaltning av kystsonen som tar høyde for de mange og ulike interessene.

Innovasjon og forskning

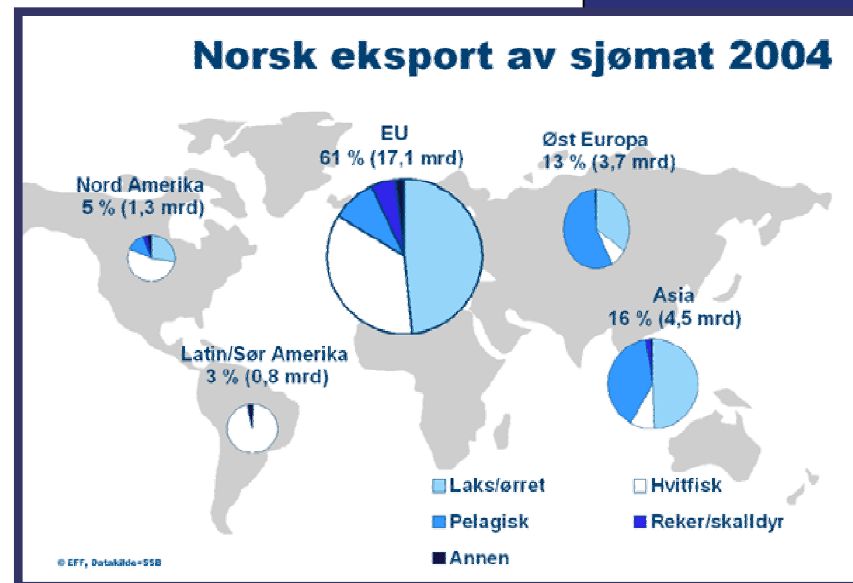
- Nytt marint innovasjonsprogram
- Blå-grønn matallianse
 - Hovedkontor i Tromsø
 - Datterselskaper i Bergen og Ås
 - Datterselskap i Tromsø vurderes
- Forskningsmeldingens tematiske satsninger Hav, Mat, Miljø og Energi og Helse
- OCEAN fremmes i EUs 7. rammeprogram

Kunnskap er Norges viktigste ressurs for fremtidig marin verdiskaping

Verden som marked

- Vekst i eksporten
- Handelshindre:
 - EU
 - USA
 - WTO
 - Frihandelsavtaler
- Norge som utstillingsvindu

De handelspolitiske utfordringene for fisk og fiskeprodukter er krevende for et lite land som er en av verdens største eksportører. Derfor legges betydelige ressurser i arbeid for markedsadgang.

Foto: EFF

Fiske og fangst

- Kvotefordelingen mellom fartøygruppene ligger fast
- Fartøykvoter videreføres
- Økt fleksibilitet i forhold til kvoteåret for kystflåten
- Prøveprosjekt med ferskfiskauksjon
- Strukturtiltak i fiskeflåten
- Leveringsplikt til fiskeindustrien
- Levendelagring av fangst
- Hevde norske interesser i internasjonale kvoteforhandlinger

Det foreslås en rekke tiltak som kan bedre lønnsomheten både i flåte og industri

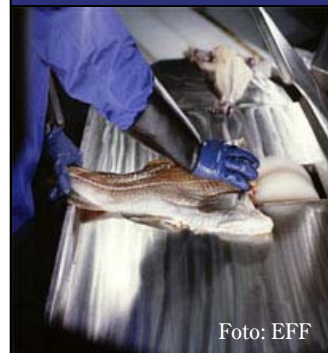

Foto: EFF

Foto: EFF

Industri og foredling

- Marint innovasjonsprogram
- Langsiktige leveringsavtaler
- Meklingsinstans i forhandlinger om pris
- Forskningsinnsatsingene
- Penge- og finanspolitikk
- Merkeordninger

For få år siden var høye renter og en sterk norsk valuta den kanskje største hemsko for utvikling og vekst

Merkeordninger som konkurransefortrinn

- Frivillig merkeordning – viktig med tilslutning fra næringen
- Baseres på enkle og relevante kvalitetskriterier - alle produktgrupper
- Viktig milepæl: Kvalitetsstandard for skrei innen Lofotfisket 2006

Forbrukerne er opptatt av mattrygghet og kvalitet. Kvalitetsstandarder for sjømat utvikles for å ivareta dette.

Foto: EFF

Foto: EFF

Ressursrente

- Fiskeressursene representerer en nasjonal ressurs
- I dag er ressursrenten bundet til distriktspolitiske føringer, avgifter mv.
- Samlet sett ikke lønnsomhet til å innkreve ressursrente nå
- Videreføre arbeidet med utredning av ressursrentespørsmålet i et nært samarbeid med ulike relevante aktører

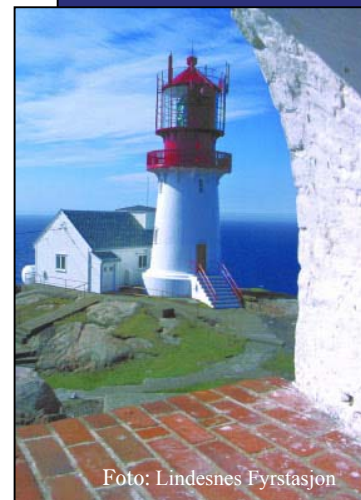
Regjeringens målsetting er å innføre en ressursrentebeskatning av norske fiskerier som stadfester fellesskapets eierskap til fiskeressursene

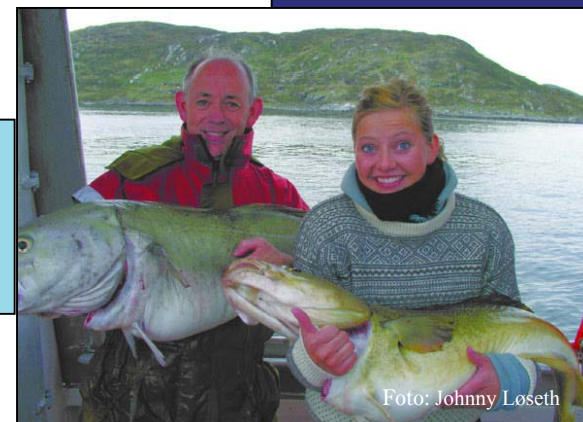
Foto: EFF

Turisme og kystkultur

- Kystens dag (www.kystensdag.no)
- Tilrettelegge for fritids- og turistfiske
- "Turistkvote" av kongekrabbe
- Salg av fyrstasjoner og fiskerihavner

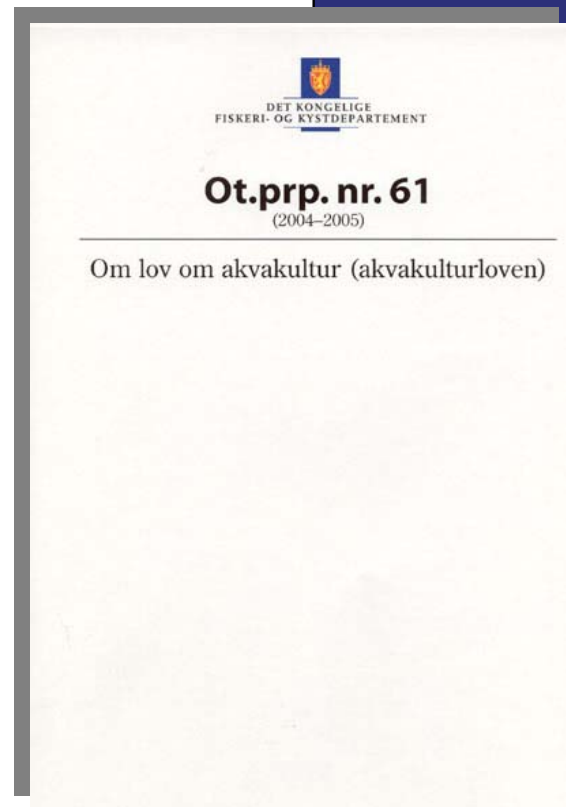

Innenfor turisme og kystkultur ligger det store muligheter for næringsutvikling og nye arbeidsplasser langs kysten

Ny akvakulturlov

- Erstatte oppdrettsloven av 1985 og havbeiteloven av 2000
- Viderefører sentrale elementer fra tidligere lover, men moderniserer virkemidlene
- Dynamisk verktøy i forhold til framtidig utvikling

*Fokus flyttes fra **hvem** som eier til **hvordan** akvakultur drives*

Foto: Havforskningsinstituttet

Målsetting – sentrale elementer

- Økt kapitaltilgang og omstillingsevne
- Effektivisering av etableringsprosessen og kortere saksbehandlingstid
- Klarere miljøansvar
- Klare retningslinjer for avveining av arealinteresser ved lokalisering

Loven skal fremme næringens lønnsomhet og konkurransekraft innen for rammene av en bærekraftig utvikling, og bidra til verdiskaping på kysten

Foto: EFF

Foto: EFF

Eierskap, kapital og ansvar

- Overføring og pantsettelse av tillatelser
 - Frie transaksjoner av tillatelser mellom private
 - Forenkling for næring og forvaltning
- Tillatelser til laks og ørret - utfasing av eierskapsregulering
- Opprydningsplikt

Oppdrett skal ha samme rammevilkår som annet næringsliv

Effektiv etablering

- Samordning og effektivisering av saksbehandlingen ved etablering
 - tidsfrister for sektormyndigheter, lokaliseringskommune og fiskeriforvaltningen
- Konesesjoner for laks og ørret – ny tildelingsmåte
 - Et alternativ til dagens "skjønnhetskonkurransen"
 - Søkere som er "gode nok" kan tildeles konsesjon
 - Trekning eller budrunde

Etablering av akvakultur skal bli enklere og saksbehandlingen bedre koordinert – med frister for alle berørte myndigheter

Stortingsmeldingen om Marin næringsutvikling – Den blå åker

og

Forslaget til ny akvakulturlov

finner du på www.fkd.dep.no

St.meld. nr. 19 (2004–2005)

Marin næringsutvikling
Den blå åker

Ot.prp. nr. 61 (2004–2005)

Om lov om akvakultur (akvakulturloven)